

OPENBAAR LICHAAM

BONAIRE

Griffie ER Bonaire	
Ingek.:	FEB 07 2014
Volgnummer:	ER2014-0109
Griffie:	Utw:

Aan: Mevr. M.D. Silberie
Leden van de Eilandraad
Kralendijk, Bonaire

Ons nr. 2014001469

Onderwerp: *Vragen omtrent het WEB Governance Onderzoek*

Kralendijk, 07 FEB 2014

Geachte mevrouw Silberie,
Op 30 december 2013 heeft u vragen gericht aan mijn persoon inzake de uitkomsten van het integriteitonderzoek bij WEB. Mijn antwoorden op uw vragen zijn als volgt.

Vraag 1.

Bent u bekend met de inhoud, de conclusies en de aanbevelingen van het rapport?

Antwoord

Ja, ik ben bekend met de inhoud, conclusies en aanbevelingen van het rapport.

Vraag 2 en 11.

- Deelt u deze conclusies en aanbevelingen zonder enige vorm van voorbehoud? Zou u uw antwoord nader kunnen toelichten?
- De conclusie en aanbevelingen bevinden zich voor een deel buiten de onderzoeksvraag. Kunt u uitleggen waarom de onderzoekers buiten de onderzoeksopdracht om hebben geadviseerd en bent u daarbij als opdrachtgever betrokken geweest?

Antwoord

Onderhavig onderzoek is een *corporate governance'-evaluatie-onderzoek* waarin de focus ligt op de *evaluatie* en *beoordeling* van de geïventariseerde en beschreven feitelijkheden binnen conceptuele kaders van 'good corporate governance'. De term evaluatie betekent het *waarderen* van toestanden en processen.¹ Bij een evaluatie van Corporate Governance binnen een bedrijf wordt het 'waarderen' gekoppeld aan normen en criteria die zijn ontleend aan Corporate Governance². In een evaluatief onderzoek worden aldus twee zaken met

¹ Zie: "Handreiking Evaluatieonderzoek ex post. Een praktisch handvat voor de opzet en uitvoering van evaluatieonderzoek ex post" van het ministerie van Financiën.

² In een Governance evaluatieonderzoek gaat het in essentie om algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Op basis van een vergelijking tussen feitelijkheden en wenselijkheden kan geconcludeerd worden of al dan niet behoorlijk is gehandeld. Bij deugdelijk handelen in een bedrijf gaat het in de regel om het bedrijfsmatig en bedrijfseconomisch perspectief. Bij een *overheidsbedrijf* als de WEB zijn overigens ook betrokken de besturen die het energiebeleid bepalen en daarin borg moeten staan voor maatschappelijk verantwoorde doelen.

elkaar vergeleken: *feitelijkheden* met *wenselijkheden*. In onderhavig onderzoek hebben de opdrachtgevers aan de onderzoekers de opdracht verstrekt om de besluitvormings- en verantwoordings-mechanismen in kaart te brengen door middel van een *inventarisatie, beschrijving, analyse en evaluatie van deze mechanismen* en van de toepassing daarvan in de praktijk bij een aantal belangrijke dossiers in de periode 2005-2012. De opdrachtgevers zijn geïnteresseerd in een vergelijking tussen de *feitelijke* situatie ten aanzien van de procedurele besluitvormings- en verantwoordings-mechanismen van WEB, met de *wenselijkheden* op het gebied van good governance³. De vergelijking richt zich op de wijze hoe besluiten zijn genomen en verantwoord, en op de inhoud van de besluiten. Doel van het onderzoek was om op basis van de verkregen informatie verbeteringen teweeg te brengen in de corporate governance van de WEB. Het rapport doet de vergelijking tussen de feitelijkheden met de wenselijkheden van good corporate governance. Voorts hebben de opdrachtgevers de onderzoekers verzocht om zich te richten op het functioneren van de organen die onderscheiden worden in de Code of Governance van WEB. De onderzoekers hebben voldaan aan de opdracht en binnen de onderzoeksopdracht geadviseerd.

Vraag 3, 4 en 5.

- Wat vindt u van het voorbehoud dat de onderzoekers zelf maken ten aanzien van hun bevindingen en conclusies door er nadrukkelijk op te wijzen dat ze niet over alle noodzakelijke informatie kunnen beschikken, c.q. daar geen toegang toe hebben gekregen?
- Aannemend dat de onderzoekers daarvan gedurende hun onderzoek melding hebben gemaakt aan u als directe opdrachtgever, vernemen wij graag van u welke inspanningen u heeft gedaan om de onderzoekers van de ontbrekende informatie te voorzien.
- Uit aantal vragen die zij opwerpen, maken wij op dat ze kennelijk niet over bepaalde Eilandsbesluiten, correspondentie tussen het Bestuurscollege en de toenmalige BES-commissaris zijn- hebben beschikt. Heeft u de indruk dat de onderzoekers zich voldoende hebben ingespannen om inzage in de deze stukken te verkrijgen?

Antwoord:

Binnen de kaders van goed onderzoek is het een vereiste dat onderzoekers aangeven waar zij beperkt zijn in hun data. De onderzoekers hebben dit correct aangegeven. De onderzoekers hebben binnen de reikwijdte van het onderzoek alle moeite gedaan om toegang te krijgen tot alle informatie en het OLB is mede op mijn verzoek ingeschakeld om alle relevante informatie te verstrekken. Voorts hebben zij mede in overleg met het WEB-directie en het OLB een lijst opgesteld van de relevante partijen en personen die in het onderzoek betrokken moesten worden. Tot slot hebben zij de opdrachtgevers geïnformeerd dat zij ten behoeve van hoor en wederhoor de voornaamste van hun bevindingen aan de desbetreffende respondenten hebben voorgelegd ter beoordeling *voordat* het rapport is gepubliceerd.

³ dit betreft zowel de Good corporate Governance zoals die geldt na 2006, als algemene beginselen van behoorlijk bestuur zoals die gelden voor elk bedrijf en des te meer zeker voor een overheidsbedrijf met publieke taken, met of zonder een expliciete 'code'

Vraag 6.

Afgaande op het voorbehoud dat de onderzoekers maken, hebben zij hun conclusies en aanbevelingen noodgedwongen moet baseren op onvolledige informatie. Bent u het met ons eens dat dit ernstig afbreuk doet aan het kwaliteit van het rapport?

Antwoord

De conclusies die de onderzoekers hebben getrokken zijn gebaseerd op feitelijke informatie, gesprekken met betrokkenen en analyses. Daar waar zij menen dat de informatie niet voldoende was om bepaalde conclusie met stelligheid aan te geven hebben zij dit nadrukkelijk aangegeven. Daar waar zij menen dat er zaken zijn die ze niet kunnen verklaren, hebben zij de opdrachtgevers geadviseerd nader verzoek te verrichten.

Vraag 7, 8 en 9

- Is het u opgevallen dat de onderzoekers de betrokkenheid van de toenmalig BES-commissaris en de Rabobank als financier en (mede-) eigenaar van Ecopower buiten beschouwing hebben gelaten. Kunt u verklaren waarom dit is gebeurd?
- Is de mededeling van SEO-functionaris K. Van Buiren correct dat u voorafgaande aan de opdrachtverstrekking door SEO bent geïnformeerd over de overige belangen van de mede-onderzoeker L. Van Halderen die niet alleen persoonlijk nauw betrokken was bij het moederbedrijf van Ecopower maar ook bij de financier van Ecopower?
- Kunt u aangeven wat de werkrelatie was tussen de SEO – functionaris K. Van Buiren en de BES- commissaris, de heer Kamp?

Antwoord

Het onderzoek richt zich conform opdrachtverlening op de corporate governance bij WEB en niet op de corporate governance bij andere bedrijven waarmee WEB een zakelijke relatie heeft (gehad). De constatering dat de rol van de BES-commissaris buiten beschouwing is gelaten is onjuist. De rol van de externe onderzoekers en de toenmalig BES – commissaris zijn geen onderdeel geweest van het onderzoek omdat het onderzoek zich heeft gericht op het functioneren van de organen die onderscheiden worden in de Code of Governance van WEB en niet op de werkrelatie tussen de SEO-functionaris en de BES-commissaris.

Vraag 10, 12 en 13

- Vindt u het een gelukkige keuze om uitgerekend een integriteitsonderzoek te laten uitvoeren door iemand die directe belangen heeft bij twee partijen die een essentiële rol hebben gespeeld in de Ecopower kwestie? Bent u het met ons eens dat hier sprake is van een ongewenste belangenverstremming? Heeft u deze informatie met het Bestuurscollege gedeeld en kunt u uitleggen waarom u deze informatie niet hebt gedeeld met de Eilandsraad?
- De minister van Economische Zaken is opgetreden als medeopdrachtgever en financier van het SEO- onderzoek. Vindt u het geen ongelukkige omstandigheid dat het onderzoek daardoor mede verricht in opdracht van iemand die zelf een cruciale rol heeft gespeeld in het Ecopower project?
- Kunnen de "dubbelrollen" van de huidige minister van EZ en mede- onderzoeker van Halderen verklaren waarom juist hun betrokkenheid buiten het onderzoek is gehouden?

Antwoord:

Bij de keuze van het onderzoeksbureau SEO en de externe onderzoeker zijn de bewezen onderzoekskwaliteiten en de ter zake doende kennis van de onderzoeksmaterie (corporate governance) van desbetreffenden doorslaggevend geweest. De Minister is qualitate qua bevoegd en in staat om mede-opdracht te geven aan en de financiering te verstrekken voor een onderzoek naar 'corporate governance' van een overheidsbedrijf binnen het OLB, welk bedrijf op verzoek van het OLB is gesubsidieerd door zijn ministerie. De onderzoeksmethodologische eis van *objectiviteit* (neutraliteit) is te toetsen door een analyse van de onderzoeksvragen en de gekozen dataverzameling- en verwerkingsmethodes en strategieën. Hieruit blijkt niet dat de onderzoekers partij zouden hebben gekozen voor de ene of de andere organisatie/instantie of persoon. Zie verder het antwoord op vragen 7, 8 en 9.

Vraag 14 en 15

- In het rapport komen geen noemenswaardige informatie voor over de mening van de huidige gedeputeerden over het geheel, is dit opzet of puur toeval?
- Kunt u ons een reactie doen toekomen van de gedeputeerden over dit rapport?

Antwoord

Het antwoord op deze vragen kan het beste door de Gedeputeerden verstrekt worden.

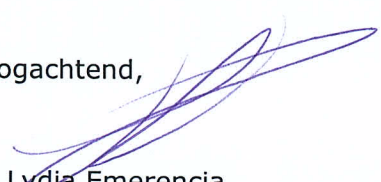
Vraag 16

Het onderzoek heeft 114.000 euro gekost. Bent u met ons eens dat dit geld beter had kunnen worden aangewend om echte noden onder de bevolking van Bonaire te verlichten in plaats van te besteden aan een rapport waarvan voorhand had kunnen weten dat er gerede twijfel bestaat over de onafhankelijkheid en objectiviteit?

Antwoord

Doel van het onderzoek was om in de toekomst een betrouwbare dienstverlening ten aanzien van een basisbehoefte van het volk aan water en elektriciteit veilig te stellen. Daarmee heeft het onderzoek voldaan aan een grote nood van de bevolking. Zoals eerder vermeld is het onderzoek deugdelijk opgezet, uitgevoerd en verantwoord.

Hoogachtend,

dr. Lydia Emerencia,
Gezaghebber OLB

Cc: Minister EZ; Minister BZK; leden BC, Rijksvertegenwoordiger; leden Tweede Kamer